

Επίσημη Εφημερίδα

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ISSN 0250-8168

L 210

32ο έτος

21 Ιουλίου 1989

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση

.....

II Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση

Συμβούλιο

89/440/ΕΟΚ:

- ★ Οδηγία του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1989 για την τροποποίηση της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων 1
- ★ Δήλωση σχετικά με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ 22

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Ιουλίου 1989

για την τροποποίηση της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων

(89/440/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2, το άρθρο 66 και το άρθρο 100Α,

την πρόταση της Επιτροπής,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (1),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2),

Εκτιμώντας:

ότι θα πρέπει να θεσπιστούν τα μέτρα για τη σταδιακή υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992· ότι η εσωτερική αγορά συνεπάγεται ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, εντός του οποίου είναι εξασφαλισμένη η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων·

τα συμπεράσματα των διαδοχικών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων σχετικά με την ανάγκη πραγματοποίησης της κοινής αγοράς·

τη λευκή βίβλο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και ιδίως το χρονοδιάγραμμα και το πρόγραμμα δράσης για την πραγματοποίηση του ανοίγματος του τομέα των συμβάσεων δημοσίων έργων·

την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο της 19ης Ιουνίου 1986 σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στην Κοινότητα·

(1) ΕΕ αριθ. C 167 της 27. 6. 1988, σ. 76 και ΕΕ αριθ. C 69 της 20. 3. 1989, σ. 69.

(2) ΕΕ αριθ. C 319 της 30. 11. 1987, σ. 55.

ότι οι συμβάσεις δημοσίων έργων διέπονται από την οδηγία 71/305/ΕΟΚ (3), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, καθώς και από την οδηγία 72/277/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1972 σχετικά με τη διαδικασία και τους όρους δημοσίευσης των προκηρύξεων ανάθεσης ή παραχώρησης της εκτέλεσης δημοσίων έργων στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (4), από τη διακήρυξη των εκπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1971 σχετικά με τις ακολουθητέες διαδικασίες κατά την παραχώρηση της εκτέλεσης έργων (5), και από την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1971 για τη συγκρότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων (6), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 77/63/ΕΟΚ (7)·

ότι η υλοποίηση της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, όσον αφορά τις συμβάσεις δημοσίων έργων, προϋποθέτει βελτιώσεις και επέκταση των προβλεπόμενων στις οδηγίες εγγυήσεων σχετικά με τη διαφάνεια των διαδικασιών και των πρακτικών σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, ώστε να διευκολύνεται ο έλεγχος της τήρησης της απαγόρευσης περιορισμών και να μειώνονται ταυτόχρονα οι διαφορές ως προς τους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών·

ότι η παρούσα οδηγία δεν αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή ιδίως του άρθρου 36 της συνθήκης·

ότι θα πρέπει να οριστεί σαφέστερα η έννοια της σύμβασης δημοσίων έργων, κυρίως για να ληφθούν υπόψη οι νέες

(3) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1971, σ. 5.

(4) ΕΕ αριθ. L 176 της 3. 8. 1972, σ. 12.

(5) ΕΕ αριθ. C 82 της 16. 8. 1971, σ. 13.

(6) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1981, σ. 15.

(7) ΕΕ αριθ. L 13 της 15. 1. 1977, σ. 15.

συμβατικές μορφές αναθέσεως συμβάσεων και να καθιερωθεί ένας ορισμός που να καλύπτει το σύνολο των φορέων των υπαγομένων στους κανόνες της οδηγίας 71/305/EOK.

ότι ο κατάλογος των οργανισμών και των κατηγοριών οργανισμών που αναφέρεται στο παράρτημα I πρέπει να είναι κατά το δυνατόν πληρέστερος·

ότι παράλληλα είναι σημαντικό να επεκταθούν οι διατάξεις της οδηγίας 71/305/EOK και στα έργα που χρηματοδοτούνται από το κράτος χωρίς να αντιστοιχούν όμως στους ορισμούς του άρθρου 1·

ότι, λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη σημασία των παραχωρήσεων στα δημόσια έργα καθώς και του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους, πρέπει να περιληφθούν στην οδηγία 71/305/EOK οι κανόνες δημοσιότητας που θα ακολουθούνται στο θέμα αυτό·

ότι πρέπει να προσδιοριστεί η έκταση των εξαιρέσεων ανά τομέα δραστηριότητας, ώστε να αποφευχθεί η λόγω αποκλινομένων ερμηνειών αύξηση των ανισορροπιών που συνδέονται με την εφαρμογή της οδηγίας 71/305/EOK μεταξύ των κρατών μελών·

ότι το 1971 το όριο πέραν του οποίου οι συμβάσεις δημοσίων έργων έπρεπε να υπαχθούν στην οδηγία 71/305/EOK είχε καθοριστεί σε 1 εκατομμύριο Ecu· ότι, λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση του κόστους κατασκευής και το συμφέρον των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων να συμμετέχουν σε συμβάσεις μεσαίου προϋπολογισμού, πρέπει να καθοριστεί σε 5 εκατομμύρια Ecu το όριο εφαρμογής της οδηγίας 71/305/EOK·

ότι, για να καταργηθούν οι πρακτικές που περιορίζουν τον ανταγωνισμό εν γένει και την πλήρη συμμετοχή υπηκόων άλλων κρατών μελών στις συμβάσεις ειδικότερα, πρέπει να βελτιωθεί η πρόσβαση των υποψηφίων αναδόχων στις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων·

ότι πρέπει να καθιερωθεί διαδικασία μέσω διαπραγματεύσεων η οποία υφίσταται ήδη στην πρακτική ορισμένων κρατών μελών, για να περιορίζεται η χρήση της εξαιρετικής διαδικασίας του άρθρου 9 της οδηγίας 71/305/EOK·

ότι η διαδικασία μέσω διαπραγματεύσεων πρέπει να θεωρείται εξαιρετική και να εφαρμόζεται συνεπώς μόνο σε περιοριστικά απαριθμούμενες περιπτώσεις·

ότι οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να γνωστοποιούν στους απορριφθέντες υποψηφίους ή υποβάλλοντες προσφορά τους λόγους της απόρριψης της υποψηφιότητάς τους ή της προσφοράς τους και να συντάσσουν πρακτικά για κάθε διαδικασία σύναψης σύμβασης·

ότι πρέπει να προσαρμοστούν οι κοινοί κανόνες του τεχνικού τομέα στη νέα κοινοτική πολιτική για την τυποποίηση·

ότι, για να θεσπιστούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για το αποτελεσματικό άνοιγμα στον ανταγωνισμό σε κοινοτική κλίμακα, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις των άλλων κρατών να ανταποκρίνονται υπό συνθήκες ανάλογες με αυτές που

ισχύουν για τις εγχώριες επιχειρήσεις και προκαλώντας περισσότερο ενδιαφέρον και συμμετοχή εκ μέρους μεγαλύτερου αριθμού εργοληπτών στις συμβάσεις δημοσίων έργων, πρέπει το σύνολο των διαδικασιών συμμετοχής των εργοληπτών στους διαγωνισμούς να χαρακτηρίζεται από περισσότερη διαφάνεια· ότι πρέπει επίσης οι αναθέτουσες αρχές να ανακοινώνουν τα σχέδιά τους σχετικά με τις μελλοντικές συμβάσεις δημοσίων έργων μέσω προκήρυξης σε κοινοτική κλίμακα, κάθε δε χρήσιμη πληροφορία για τις συνθήκες υπό τις οποίες ανατέθηκαν οι διάφορες συμβάσεις πρέπει να αποκτά δημοσιότητα με τον ίδιο τρόπο·

ότι, για να γίνει δυνατή η συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού εργοληπτών, κυρίως υπηκόων άλλων κρατών μελών, και για να μπορούν αυτοί να υποβάλλουν προσφορές σε εύλογη προθεσμία, ιδιαίτερα για τα μεγάλα και ως εκ τούτου συνήθως πολύπλοκα, από άποψη τεχνική και οργανωτική, έργα, πρέπει να παραταθούν οι προθεσμίες που ισχύουν σήμερα για την υποβολή υποψηφιοτήτων και προσφορών·

ότι, δεδομένου ότι υπάρχει γενικό συμφέρον για την προώθηση της τεχνικής εξέλιξης στους τομείς των οικοδομών και των δημοσίων έργων, ώστε από τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας από το ένα κράτος μέλος στο άλλο να επωφελείται το σύνολο όχι μόνο των χρηστών αλλά και των επαγγελματιών·

ότι διεξάγονται ήδη εργασίες στα πλαίσια της Κοινότητας για την κατάρτιση λειτουργικών συγγραφών υποχρεώσεων που θα αντικαταστήσουν τις λεπτομερείς τεχνικές περιγραφές, πρέπει να δοθεί από τώρα στους εργολήπτες της Κοινότητας η δυνατότητα υποβολής, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εναλλακτικών λύσεων·

ότι, για να εξασφαλίζεται η διαφάνεια των όρων εκτέλεσης της οικείας σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν πληροφορίες σχετικά με το τμήμα του έργου που ενδεχομένως μπορεί να ανατεθεί από τους αναδόχους σε υπεργολάβους·

ότι μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμη η ύπαρξη μεγαλύτερης διαφάνειας στον τομέα των υποχρεώσεων σχετικά με την προστασία και τους όρους απασχόλησης στο κράτος μέλος όπου πραγματοποιούνται οι εργασίες·

ότι ενδείκνυται να εντάσσονται στους στόχους της Κοινότητας, τηρώντας τις αρχές της συνθήκης, οι εθνικές διατάξεις για τη σύναψη συμβάσεων κρατικών προμηθειών προς όφελος της περιφερειακής ανάπτυξης·

ότι στην οδηγία 71/305/EOK πρέπει να περιληφθούν οι κατάλληλες στατιστικές διατάξεις για τη βελτίωση και συστηματοποίηση των πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν τις συμβάσεις·

ότι το Βασίλειο της Ισπανίας θέσπισε πρόσφατα νομοθετικά μέτρα για την υλοποίηση της οδηγίας 71/305/EOK· ότι, δεδομένου ότι νέες τροποποιήσεις σ' αυτό το στάδιο θα επηρέαζαν αρνητικά την προσαρμογή του ιδιωτικού τομέα στη χώρα αυτή, ενδείκνυται να παρασχεθεί στο Βασίλειο της Ισπανίας συμπληρωματική προθεσμία για την υλοποίηση της παρούσας οδηγίας·

ότι η Πορτογαλική Δημοκρατία χρειάζεται μια μεταβατική περίοδο για παρόμοιους λόγους·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία θα προσαρμόσει τη νομοθεσία της στην οδηγία 71/305/ΕΟΚ και ότι η ενσωμάτωση σ' αυτό το στάδιο άλλων κοινοτικών ρυθμίσεων θα επηρέαζε αρνητικά τον τομέα των συμβάσεων δημοσίων έργων και συγκεκριμένα ορισμένους παράγοντες σημαντικούς από οικονομική άποψη, όπως τη σταθερότητα, τη διαφάνεια και τη μεσοπρόθεσμη διατήρηση των εμπορικών προϋποθέσεων·

ότι, μετά από τα συμπεράσματα των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς και της λευκής βίβλου και της προαναφερθείσας ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, πρέπει να τροποποιηθεί η οδηγία 71/305/ΕΟΚ και να καταργηθεί η οδηγία 72/277/ΕΟΚ,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 71/305/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας:

- α) οι "συνβάσεις δημοσίων έργων" είναι συμβάσεις εξ επαχθούς ιτιίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ, αφενός, ενός εργολήπτη και, αφετέρου, μιας αναθέτουσας αρχής, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο β), και οι οποίες έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε τόσο την εκτέλεση όσο και τη μελέτη έργων που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, ή ενός έργου, όπως αυτό ορίζεται στο στοιχείο γ), είτε ακόμη την πραγματοποίηση με οποιαδήποτε μέσα ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς αναφερόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες·
- β) ως "αναθέτουσες αρχές" νοούνται το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που συγκροτούνται από έναν ή περισσότερους από τους προαναφερόμενους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

ως οργανισμός δημοσίου δικαίου νοείται κάθε οργανισμός:

- που δημιουργήθηκε ειδικά για να ικανοποιήσει ανάγκες γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα,
- που έχει νομική προσωπικότητα και
- του οποίου, είτε η δραστηριότητα χρηματοδοτείται κατά πλειοψηφία από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, είτε η διαχείριση υπόκειται σε έλεγχο από το κράτος ή τους οργανισμούς αυτούς, είτε άνω του

ημίσεος του αριθμού των μελών του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας διορίζεται από το κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Οι κατάλογοι των οργανισμών και των κατηγοριών των οργανισμών δημοσίου δικαίου που πληρούν τα κριτήρια που απαριθμούνται στο δεύτερο εδάφιο του παρόντος στοιχείου περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι. Οι κατάλογοι αυτοί είναι όσο το δυνατόν πληρέστεροι, μπορούν δε να αναθεωρηθούν με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 30β. Προς το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη κοινοποιούν κατά διαστήματα στην Επιτροπή τις μεταβολές που επήλθαν στους προαναφερθέντες καταλόγους τους·

γ) ως έργο νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία·

δ) η "παραχώρηση δημοσίων έργων" είναι μια σύμβαση η οποία διαφέρει από τις αναφερόμενες στο στοιχείο α) συμβάσεις μόνο κατά το ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα ενός έργου συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου, είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής·

ε) οι "ανοικτές διαδικασίες" είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων όλοι οι ενδιαφερόμενοι εργολήπτες μπορούν να υποβάλλουν προσφορά·

στ) οι "κλειστές διαδικασίες" είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων μόνον οι εργολήπτες που έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλλουν προσφορά·

ζ) οι "διαδικασίες με διαπραγμάτευση" είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει στους εργολήπτες της επιλογής της και διαπραγματεύεται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς·

η) η ο εργολήπτης που έχει υποβάλει προσφορά αναφέρεται ως "προσφέρων"· εκείνος που έχει ζητήσει να του αποσταλεί πρόσκληση συμμετοχής σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση αναφέρεται ως "υποψήφιος"·»

2. Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 1α

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αναθέτουσες αρχές να τηρούν ή να επιβάλλουν την τήρηση των διατάξεων την παρούσα οδηγία, όταν επιδοτούν άμεσα κατά ποσοστό ανώτερο του 50 % μια σύμβαση για έργα υποδομής, η οποία επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος και η ανάθεσή της έχει γίνει από άλλη αρχή.

2. Η παράγραφος 1 αφορά μόνο τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται στην κατηγορία 50 της ομάδας 502

γενικής ονοματολογίας των οικονομικών δραστηριοτήτων στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (NACE) και τις συμβάσεις που αφορούν οικοδομικές εργασίες για νοσοκομεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις αναψυχής καισχόλης, σχολικά και πανεπιστημιακά κτίρια και κτίρια που χρησιμοποιούνται για διοικητικούς σκοπούς.

Άρθρο 1β

1. Στην περίπτωση κατά την οποία οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν σύμβαση παραχώρησης έργων όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο δ), εφαρμόζονται οι κανόνες δημοσιότητας που καθορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφοι 3, 6, 7 και 9 έως 13, καθώς και στο άρθρο 15α, εφόσον η αξία της σύμβασης παραχώρησης ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 5 εκατομμυρίων Ecu.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί:

- είτε να επιβάλει στον ανάδοχο συμβάσεως παραχώρησης να αναθέσει σε τρίτους συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30 % της συνολικής αξίας των έργων που αποτελούν το αντικείμενο της παραχώρησης, προβλέποντας ταυτοχρόνως ότι οι υποψήφιοι θα έχουν το δικαίωμα να αυξήσουν το εν λόγω ποσοστό. Το ελάχιστο αυτό ποσοστό πρέπει να αναφέρεται στη σύμβαση παραχώρησης έργου,
- είτε να καλέσει τους υποψήφιους αναδόχους να υποδείξουν οι ίδιοι στις προσφορές τους, όταν υπάρχει, το ποσοστό της συνολικής αξίας των έργων τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της παραχώρησης και που προτίθενται να αναθέσουν σε τρίτους.

3. Όταν ο ανάδοχος συμβάσεως παραχώρησης είναι ο ίδιος μια από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο β), υποχρεούται, προκειμένου για έργα που θα εκτελεστούν από τρίτους, να τηρήσει τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι ανάδοχοι συμβάσεως παραχώρησης έργων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές να εφαρμόζουν τους κανόνες δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφοι 4, 6, 7 και 9 έως 13, καθώς και στο άρθρο 15β, κατά τη σύναψη των συμβάσεων έργων με τρίτους, όταν η αξία αυτών των συμβάσεων ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον 5 εκατομμυρίων Ecu. Ωστόσο δεν απαιτείται δημοσιότητα, όταν η συγκεκριμένη σύμβαση έργων πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3.

Δεν θεωρούνται ως τρίτοι οι επιχειρήσεις οι οποίες συνιστούν κοινοπραξία, για να επιτύχουν την παραχώρηση ούτε οι επιχειρήσεις που συνδέονται με τις επιχειρήσεις αυτές.

Ως "συνδεδεμένη επιχείρηση" νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει, άμεσα ή έμμεσα, κυρίαρχη επιρροή, ή κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή στον ανάδοχο ή η οποία, όπως και ο ανάδοχος, υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

- κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης,
- ή
- διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση,
- ή
- μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Ο περιοριστικός κατάλογος αυτών των επιχειρήσεων επισυνάπτεται στην αίτηση υποψηφιότητας για την παραχώρηση. Η ενημέρωση του καταλόγου αυτού πραγματοποιείται με βάση τις μεταγενέστερες μεταβολές που σημειώνονται στους δεσμούς που υπάρχουν μεταξύ των επιχειρήσεων.»

3. Το άρθρο 2 καταργείται.

4. Στο άρθρο 3, οι παράγραφοι 1, 2 και 3 καταργούνται. Οι παράγραφοι 4 και 5 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

- α) στις συμβάσεις έργων οι οποίες συνάπτονται από μεταφορείς οι οποίοι διενεργούν χερσαίες, αεροπορικές, θαλάσσιες ή ποτάμιες μεταφορές·
- β) στις συμβάσεις έργων που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, στο βαθμό που οι συμβάσεις αυτές αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά και τη διανομή πόσιμου ύδατος, καθώς και από αναθέτουσες αρχές, η κύρια δραστηριότητα των οποίων έγκειται στην παραγωγή ή τη διανομή ενέργειας·
- γ) στις συμβάσεις έργων τα οποία έχουν χαρακτηριστεί απόρρητα ή των οποίων η εκτέλεση πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο εκάστοτε κράτος μέλος ή όταν το απαιτεί η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων του κράτους αυτού.»

5. Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις δημοσίων έργων οι οποίες διέπονται από διαφορετικούς διαδικαστικούς κανόνες και συνάπτονται δυνάμει:

- α) διεθνούς συμφωνίας η οποία έχει συναφθεί, σύμφωνα με τη συνθήκη ΕΟΚ, μεταξύ ενός κράτους μέλους και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών και που αφορά εργασίες για την πραγματοποίηση ή την εκμετάλλευση ενός έργου από κοινού από τα υπογράφοντα κράτη· κάθε συμφωνία ανακοινώνεται στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να προβεί σε διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων που θεσπίσθηκε με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ (1), όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 77/63/ΕΟΚ (2).

β) διεθνούς συμφωνίας της οποίας η σύναψη συνδέεται με τη στάθμευση στρατιωτικών δυνάμεων και αφορά επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους ή μιας τρίτης χώρας·

γ) ειδικής διαδικασίας ενός διεθνούς οργανισμού.

(¹) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1971, σ. 15.

(²) ΕΕ αριθ. L 13 της 15. 1. 1977, σ. 15.»

6. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 4α

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις δημοσίων έργων το ποσό των οποίων, υπολογιζόμενο χωρίς τον ΦΠΑ, ανέρχεται τουλάχιστον σε 5 εκατομμύρια Ecu.

2. Οι τιμές του κατωτάτου ορίου στα εθνικά νομίσματα αναθεωρούνται καταρχήν κάθε δύο έτη και ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 1993. Οι τιμές αυτές υπολογίζονται με βάση τη μέση ημερήσια τιμή σε Ecu των εν λόγω νομισμάτων κατά το διάστημα των 24 μηνών που λήγει την τελευταία ημέρα του Οκτωβρίου που προηγείται της αναθεώρησης η οποία ισχύει από την 1η Ιανουαρίου. Οι τιμές αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου.

3. Όταν ένα έργο υποδιαιρείται σε πολλά τμήματα, καθένα από τα οποία αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης σύμβασης, για την εκτίμηση του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων των τμημάτων. Όταν το άθροισμα της αξίας των τμημάτων φτάνει ή υπερβαίνει το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται για όλα τα τμήματα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να εξαιρούν από την εφαρμογή της παραγράφου 1 τα μέρη των οποίων η αξία, υπολογιζόμενη χωρίς τον ΦΠΑ, είναι κατώτερη από 1 εκατομμύριο Ecu, εφόσον το άθροισμα του ποσού των τμημάτων αυτών δεν υπερβαίνει το 20% του αθροίσματος της αξίας των τμημάτων.

4. Κενό έργο και καμία σύμβαση δεν δύναται να κατατηθεί προς αποφυγή της εφαρμογής των προηγούμενων παραγράφων.

5. Για τον υπολογισμό του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθώς και στο άρθρο 5, λαμβάνεται υπόψη, εκτός από τα ποσά των συμβάσεων δημοσίων έργων, και η προϋπολογιζόμενη αξία των υλικών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των έργων, καθώς και εκείνων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τις αναθέτουσες αρχές.»

7. Το άρθρο 5 της οδηγίας αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 5

1. Κατά την ανάθεση των συμβάσεων δημοσίων έργων, οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχεία ε), στ) και ζ), προσαρμοσμένες στην παρούσα οδηγία.

2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβούν στην ανάθεση των συμβάσεων έργου χρησιμοποιώντας τη διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού δημοσιεύσουν προηγουμένως προκήρυξη διαγωνισμού και επιλέξουν τους υποψηφίους με βάση ποιοτικά και γνωστά εκ των προτέρων κριτήρια, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περίπτωση αντικανονικών προσφορών μετά από προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, ή σε περίπτωση κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με εθνικές διατάξεις συμβατές προς εκείνες του τίτλου IV, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές δεν δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση γίνονται δεκτές όλες οι επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια των άρθρων 23 έως 28 και οι οποίες, κατά την προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης·

β) για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή ολοκλήρωσης σχεδίου και όχι για να εξασφαλίσουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης·

γ) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

3. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις έργων προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά σε προκηρυχθέντα διαγωνισμό ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, εφόσον οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή ύστερα από αίτησή της·

β) για τα έργα, η εκτέλεση των οποίων, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, είναι δυνατόν να ανατεθεί μόνο σ' ένα συγκεκριμένο εργολήπτη·

γ) στα απόλυτα αναγκαία πλαίσια, όταν το άκρως επείγον του χρόνου, το οποίο προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση του άκρως επείγοντος δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη·

δ) για τις συμπληρωματικές εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στο αρχικά ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση του έργου όπως αυτό περιγράφε-

ται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον εργολήπτη που εκτελεί το αρχικό έργο:

- όταν αυτές οι εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωρισθούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές,
- ή όταν αυτές οι εργασίες, παρ' ότι μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για τη βελτίωσή της.

Ωστόσο το συνολικό ποσό των ανατιθεμένων συμβάσεων συμπληρωματικών εργασιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % του ποσού της κύριας σύμβασης·

- ε) για τα νέα έργα που συνίστανται στην επανάληψη άλλων παρομοίων που ανατέθηκαν στην ίδια επιχείρηση, ανάδοχο μιας πρώτης σύμβασης που συνήφθη με την ίδια αναθέτουσα αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα είναι σύμφωνα με ένα βασικό σχέδιο και ότι αυτό το σχέδιο έχει αποτελέσει το αντικείμενο μιας πρώτης σύμβασης που συνήφθη σύμφωνα με τις διαδικασίες της παραγράφου 4.

Η δυνατότητα προσφυγής σ' αυτή τη διαδικασία πρέπει να επισημαίνεται ήδη κατά την προκήρυξη του πρώτου διαγωνισμού, το δε συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τα νέα έργα λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4α. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει μόνο επί μια τριετία από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

4. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τις συμβάσεις τους προσφεύγοντας είτε στην ανοικτή είτε στην κλειστή διαδικασία.»

8. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 5α

1. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί, σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την παραλαβή της αίτησης, σε κάθε αποκλεισθέντα υποψήφιο ή προσφέροντα που υποβάλλει σχετική αίτηση, τους λόγους απόρριψης της υποψηφιότητάς του ή της προσφοράς του, και στην περίπτωση υποβολής προσφοράς γνωστοποιεί και την επωνυμία του αναδόχου.

2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί στους υποψηφίους ή προσφέροντες που υποβάλλουν σχετική αίτηση τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να μην αναθέσει τελικά τη σύμβαση ή να αρχίσει εκ νέου τη σχετική διαδικασία. Πληροφορεί επίσης την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την απόφαση αυτή.

3. Για κάθε ανατιθέμενη σύμβαση οι αναθέτουσες αρχές καταρτίζουν ένα πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- την επωνυμία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης.

— τις επωνυμίες των επιλεγέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση της επιλογής τους,

— τις επωνυμίες των αποκλεισθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και τους λόγους του αποκλεισμού τους,

— την επωνυμία του αναδόχου και την αιτιολόγηση της επιλογής της προσφοράς του, καθώς και, εφόσον συντρέχει λόγος, το τμήμα της σύμβασης που ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους,

— σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, την αιτιολόγηση των περιστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 και οι οποίες δικαιολογούν την προσφυγή στις διαδικασίες αυτές.

Το πρακτικό αυτό, ή τα σπουδαιότερα σημεία του, κοινοποιείται στην Επιτροπή μετά από αίτησή της.»

9. Το άρθρα 7, 8 και 9 καταργούνται.

10. Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται στο παράρτημα III εμφανίζονται στα κείμενα γενικού περιεχομένου ή στα τεύχη δημοπράτησης κάθε σύμβασης.

2. Με την επιφύλαξη των εθνικών τεχνικών κανόνων αναγκαστικού δικαίου, εφόσον οι κανόνες αυτοί συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο, οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται από τις αναθέτουσες αρχές με παραπομπή είτε στα εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών είτε σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, είτε σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την αρχή τις παραγράφου 2:

α) εάν τα πρότυπα, οι ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή οι κοινές τεχνικές προδιαγραφές δεν περιλαμβάνουν καμία διάταξη ως προς την εξακριβωση της καταλληλότητας ενός προϊόντος ή εάν δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα για να εξακριβωθεί κατά ικανοποιητικό τρόπο αν ένα προϊόν είναι σύμφωνο με τα εν λόγω πρότυπα ή με τις εν λόγω εγκρίσεις·

β) εάν τα εν λόγω πρότυπα, οι ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή οι κοινές τεχνικές προδιαγραφές υποχρέωναν την αναθέτουσα αρχή να χρησιμοποιήσει προϊόντα ή υλικά ακατάλληλα για τις εν χρήσει εγκαταστάσεις της ή που θα συνεπάγονταν δυσανάλογα έξοδα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσκολίες, αλλά μόνο στα πλαίσια μιας σαφώς καθορισμένης στρατηγικής και με την προοπτική να υιοθετηθούν, σε ορισμένο χρονικό διάστημα, ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή κοινές τεχνικές προδιαγραφές·

γ) εάν το συγκεκριμένο σχέδιο αποτελεί πραγματική καινοτομία και εφόσον δεν θα ήταν σκόπιμη η χρησιμοποίηση των υαρχόντων προτύπων, των υαρχουσών ευρωπαϊκών τεχνικών εγκρίσεων ή των κοινών τεχνικών προδιαγραφών.

4. Οι αναθέτουσες αρχές που προσφεύγουν στην εφαρμογή της παραγράφου 3 αναφέρουν τους λόγους, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, σε κάθε δε περίπτωση αναφέρουν τους λόγους αυτούς στα εσωτερικά τους έγγραφα και ενημερώνουν σχετικά τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, μετά από σχετικό αίτημά τους.

5. Εάν δεν υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή κοινές τεχνικές προδιαγραφές, οι τεχνικές προδιαγραφές:

α) καθορίζονται με αναφορά στις εθνικές προδιαγραφές που αναγνωρίζονται ως σύμφωνες προς τις ουσιώδεις απαιτήσεις που απαριθμούνται στις κοινοτικές οδηγίες τις σχετικές με την τεχνική εναρμόνιση, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις εν λόγω οδηγίες, και ιδίως σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με τα δοκιμά υλικά (1).

β) μπορούν να καθορίζονται σε αναφορά στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές όσον αφορά το σχεδιασμό, τον υπολογισμό και την υλοποίηση των έργων και τη χρησιμοποίηση προϊόντων.

γ) μπορούν να καθορίζονται με αναφορά σε άλλα έγγραφα.

Στην περίπτωση αυτή είναι προτιμότερη η αναφορά, κατά σειρά προτίμησης:

- i) στα εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων τα οποία έχουν εγκριθεί από τη χώρα της αναθέτουσας αρχής,
- ii) στα άλλα πρότυπα και εθνικές τεχνικές εγκρίσεις της χώρας της αναθέτουσας αρχής,
- iii) σε οποιοδήποτε άλλο πρότυπο.

6. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εισαγωγή στους συμβατικούς όρους συγκεκριμένης συμβάσεως τεχνικών προδιαγραφών που μνημονεύουν προϊόντα συγκεκριμένης κατασκευής ή προελεύσεως ή ιδιαίτερες μεθόδους και που έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν ή να αποκλείουν ορισμένες επιχειρήσεις, εκτός αν οι προδιαγραφές αυτές δικαιολογούνται από το αντικείμενο της συμβάσεως. Απαγορεύεται ιδίως η αναφορά σημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τύπων, καθώς και η αναφορά ορισμένης καταγωγής ή ορισμένης παραγωγής. Επιτρέπεται ωστόσο η αναφορά αυτή, αν συνοδεύεται από τη μνεία "ή ισοδύναμο", όταν οι αναθέτουσες αρχές αδυνατούν να προβούν σε περιγραφή του αντικειμένου

της συμβάσεως μέσω προδιαγραφών που να είναι αρκούντως ακριβείς και κατανοητές σ' όλους τους ενδιαφερομένους.

(1) ΕΕ αριθ. L 40 της 11. 2. 1989, σ. 12.»

11. Το άρθρο 11 καταργείται.

12. Τα άρθρα 12 μέχρι 15 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«*Άρθρο 12*

1. Οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν με ενδεικτική προκήρυξη τα κύρια χαρακτηριστικά των συμβάσεων έργων που προτίθενται να αναθέσουν, των οποίων τα ποσά είναι ίσα ή μεγαλύτερα του κατωτάτου όριου που ορίζεται στο άρθρο 4α παράγραφος 1.

2. Οι αναθέτουσες αρχές που προτίθενται να αναθέσουν μια σύμβαση δημοσίων έργων με διαδικασία ανοικτή, κλειστή ή με διαπραγμάτευση στις περιπτώσεις που αναφέρει το άρθρο 5 παράγραφος 2, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με σχετική προκήρυξη.

3. Οι αναθέτουσες αρχές που προτίθενται να προσφύγουν στη διαδικασία της παραχώρησης έργων γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με σχετική προκήρυξη.

4. Οι ανάδοχοι σύμβασης παραχώρησης έργων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές και που προτίθενται να αναθέσουν σύμβαση έργων σε τρίτους, κατά την έννοια του άρθρου 1β παράγραφος 4, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με σχετική προκήρυξη.

5. Οι αναθέτουσες αρχές που ανέθεσαν μια σύμβαση γνωστοποιούν το αποτέλεσμα της σχετικής διαδικασίας με σχετική προκήρυξη. Ωστόσο σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να μη δημοσιεύονται ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία για την ανάθεση μιας σύμβασης, εφόσον η κοινολόγησή τους θα εμπόδιζε την εφαρμογή των νόμων, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή θα έβλαπτε τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή το θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ εργοληπτών.

6. Οι προκηρύξεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους αποστέλλονται από τις αναθέτουσες αρχές το ταχύτερο δυνατόν και με τον καταλληλότερο τρόπο προς την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στην περίπτωση της επισπευμένης διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 15, οι προκηρύξεις αποστέλλονται με τέλεξ, τηλεγράφημα ή τηλεομοιοτυπία.

α) Η προκήρυξη που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αποστέλλεται το ταχύτερο δυνατόν μετά από την έγκριση του προγράμματος στο οποίο εντάσσονται οι συμβάσεις έργων που οι αναθέτουσες αρχές προτίθενται να αναθέσουν.

β) η προκήρυξη που προβλέπεται στην παράγραφο 5 αποστέλλεται το αργότερο 48 ημέρες μετά από την ανάθεση της αντίστοιχης σύμβασης.

7. Οι προκηρύξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5 συντάσσονται σύμφωνα με τα

υποδείγματα που εμφανίζονται στα παραρτήματα IV, V και VI και περιέχουν τα πληροφοριακά στοιχεία που ζητούνται στα παραρτήματα αυτά.

Στην ανοικτή, την κλειστή και τη με διαπραγμάτευση διαδικασία οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απαιτούν την ικανοποίηση άλλων όρων εκτός από αυτούς που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 26, όταν ζητούν τα πληροφοριακά στοιχεία που αφορούν τους όρους οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που θέτουν στους υποψήφιους εργολήπτες, προκειμένου να τους επιλέξουν. (Παράρτημα IV Β σημείο 11, παράρτημα IV Γ σημείο 10 και παράρτημα IV Δ σημείο 9.)

8. Οι προκηρύξεις των παραγράφων 1 και 5 δημοσιεύονται αναλυτικά στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στην Τράπεζα Δεδομένων TED στις επίσημες γλώσσες των Κοινοτήτων, ενώ μόνο το κείμενο της πρωτότυπης γλώσσας θεωρείται αυθεντικό.

9. Οι προκηρύξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 δημοσιεύονται αναλυτικά στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στην Τράπεζα Δεδομένων TED στην πρωτότυπη γλώσσα. Μια σύνοψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες, ενώ μόνο το κείμενο της πρωτότυπης γλώσσας θεωρείται αυθεντικό.

10. Η Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δημοσιεύει τις προκηρύξεις το αργότερο σε 12 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής τους. Στην περίπτωση της επισπευσμένης διαδικασίας, την οποία προβλέπει το άρθρο 15, η προθεσμία αυτή περιορίζεται σε 5 ημέρες.

11. Μια προκήρυξη δεν πρέπει να δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα* ή στον τύπο της χώρας όπου εδρεύει η αναθέτουσα αρχή πριν από την προαναφερόμενη ημερομηνία αποστολής της, την οποία και πρέπει να αναφέρει ρητά. Κατά τη δημοσίευση αυτή δεν πρέπει να κοινοποιούνται στοιχεία άλλα από εκείνα που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

12. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία αποστολής.

13. Τα έξοδα δημοσίευσης των προκηρύξεων διαγωνισμών στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* βαρύνουν τις Κοινότητες. Καμία προκήρυξη δεν πρέπει να υπερβαίνει σε έκταση τη μία σελίδα της εν λόγω εφημερίδας, δηλαδή τις 650 λέξεις περίπου. Σε κάθε φύλλο της εν λόγω εφημερίδας, το οποίο περιλαμβάνει μία ή περισσότερες προκηρύξεις, δημοσιεύονται και τα υποδείγματα τα οποία ακολουθούν οι δημοσιευόμενες προκηρύξεις.

Άρθρο 13

1. Στις ανοικτές διαδικασίες η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

2. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μειωθεί σε 36 ημέρες, εάν οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει την προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV Α, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

3. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία πρέπει να αποστέλλονται στους εργολήπτες από τις αναθέτουσες αρχές ή τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός έξι ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησής τους.

4. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις συγγραφές υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθοριστεί για την παραλαβή των προσφορών.

5. Στις περιπτώσεις που οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα ή οι πληροφορίες δεν είναι δυνατόν, λόγω του όγκου τους, να παρασχεθούν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 ή όταν οι προσφορές δύνανται να συνταχθούν μόνο μετά από επίσκεψη στον τόπο εκτέλεσης των έργων ή μετά από επιτόπια εξέταση εγγράφων στοιχείων προσαρτημένων στη συγγραφή υποχρεώσεων, οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 πρέπει να παρατείνονται ανάλογα.

Άρθρο 14

1. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2, η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 37 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

2. Οι αναθέτουσες αρχές καλούν τουτοχρόνως και εγγράφως τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους. Η πρόσκληση συνοδεύεται από τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία, περιλαμβάνει δε τουλάχιστον:

- α) κατά περίπτωση, τη διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορεί να ζητηθεί η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία, και την προθεσμία για την υποβολή σχετικής αίτησης, καθώς και το ύψος και τον τρόπο πληρωμής του ποσού που ενδεχομένως απαιτείται ως αντίτιμο αυτών των εγγράφων·
- β) την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν·
- γ) αναφορά των στοιχείων της ήδη δημοσιευθείσας προκήρυξης·
- δ) αναφορά των εγγράφων στοιχείων που ενδεχομένως πρέπει να επισυναφθούν, είτε για την τεκμηρίωση

δηλώσεων που πρέπει να είναι επαληθεύσιμες και στις οποίες ο υποψήφιος προβαίνει σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 7, είτε για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο, με όρους ίδιους με εκείνους που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 26·

ε) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης, εφόσον δεν αναφέρονται στην προκήρυξη.

3. Στις κλειστές διαδικασίες η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 40 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της έγγραφης πρόσκλησης.

4. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που προβλέπεται στην παράγραφο 3 μπορεί να μειωθεί σε 26 ημέρες, εάν οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει την προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, η οποία έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV Α, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

5. Οι αιτήσεις συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων δύνανται να γίνουν με επιστολή, με τηλεγράφημα, με τέλεξ, με τηλεμοιτυπία ή με τηλεφώνημα. Στις τέσσερις τελευταίες περιπτώσεις πρέπει να επιβεβαιώνονται με επιστολή αποστελλόμενη προ της λήξεως της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

6. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

7. Στις περιπτώσεις όπου οι προσφορές δύνανται να συνταχθούν μόνο μετά από επίσκεψη στον τόπο εκτέλεσης των έργων ή μετά από επιτόπια εξέταση εγγράφων στοιχείων προσαρτημένων στη συγγραφή υποχρεώσεων, η προθεσμία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4 πρέπει να παρατείνεται ανάλογα.

Άρθρο 15

1. Στις περιπτώσεις όπου επείγοντες λόγοι καθιστούν αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 14, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να καθορίσουν τις ακόλουθες προθεσμίες:

α) προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης·

β) προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα ημερών από την ημερομηνία της πρόσκλησης.

2. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο τέσσερις ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

3. Οι αιτήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς και οι προσκλήσεις για υποβολή προσφορών πρέπει να γίνον-

ται με το ταχύτερο δυνατόν μέσο. Όταν οι αιτήσεις συμμετοχής γίνονται με τηλεγράφημα, με τέλεξ, με τηλεμοιτυπία ή με τηλεφώνημα, πρέπει να επιβεβαιώνονται με επιστολή, αποστελλόμενη πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.»

13. Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 15α

Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να προσφύγουν στη διαδικασία παραχώρησης έργων όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο δ), ορίζουν προθεσμία για την υποβολή των υποψηφιοτήτων για την παραχώρηση, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

Άρθρο 15β

Στις συμβάσεις έργων που ανατίθενται από αναδόχους σύμβασης παραχώρησης που δεν είναι οι ίδιοι αναθέτουσες αρχές, ο ανάδοχος καθορίζει την προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 37 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης, και την προθεσμία παραλαβής των προσφορών έτσι ώστε να μην είναι μικρότερη των 40 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης ή της πρόσκλησης για την υποβολή των προσφορών αυτών.»

14. Τα άρθρα 16, 17 και 18 καταργούνται.

15. Τα άρθρα 19 και 20 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δημοσιεύσουν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* προκηρύξεις για τη δημοπράτηση δημοσίων έργων που δεν υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί υποχρεωτικής δημοσιότητας.

Άρθρο 20

Η ανάθεση του έργου γίνεται βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο κεφάλαιο 2 του παρόντος τίτλου, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 20α και μετά από έλεγχο της επαγγελματικής επάρκειας των εργοληπτών που δεν αποκλείστηκαν δυνάμει του άρθρου 23, έλεγχο που διεξάγουν οι αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τα κριτήρια οικονομικής, χρηματοδοτικής, και τεχνικής ικανότητας που ορίζονται στα άρθρα 25 έως 28.»

16. Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 20α

Όταν η ανάθεση της σύμβασης γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη και τις εναλλακτικές προσφορές που υποβάλλουν οι προσφέροντες, εφόσον οι προσφορές αυτές ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν καθορίσει οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές.

Στη συγγραφή υποχρεώσεων οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει

να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τον τρόπο υποβολής αυτών των προσφορών. Εάν δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών, πρέπει να το αναφέρουν στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να μη δεχθούν την υποβολή εναλλακτικής προσφοράς αποκλειστικά και μόνο διότι οι τεχνικές προδιαγραφές έχουν καθοριστεί με αναφορά σε εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών ή σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 ή ακόμα με αναφορά σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β).

Άρθρο 20β

Στη συγγραφή υποχρεώσεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τον προσφέροντα να της ανακοινώσει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που ενδεχομένως προτίθεται να αναθέσει υπεργοληπτικά σε τρίτους.

Η ανακοίνωση αυτή δεν προδικάζει το ζήτημα της ευθύνης του κύριου εργολήπτη.»

17. Το άρθρο 22 της οδηγίας αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 22

1. Στις κλειστές διαδικασίες ή στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την προσωπική κατάσταση του εργολήπτη καθώς και των πληροφοριών και των διατυπώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτίμηση των ελάχιστων οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων που αυτός πρέπει να πληροί, τους υποψηφίους τους οποίους θα καλέσουν για να υποβάλουν προσφορά ή να διαπραγματευθούν, μεταξύ εκείνων που διαθέτουν τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται βάσει των άρθρων 23 έως 28.

2. Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στην κλειστή διαδικασία για την ανάθεση μιας σύμβασης, μπορούν να προβλέπουν τα όρια μεταξύ των οποίων θα κυμανθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων τις οποίες σκοπεύουν να προσκαλέσουν. Στην περίπτωση αυτή τα όρια αναφέρονται στην προκήρυξη. Τα όρια αυτά καθορίζονται σε συνάρτηση με τη φύση τού προς εκτέλεση έργου. Το κατώτερο από τα όρια αυτά δεν πρέπει να είναι μικρότερο από πέντε, το δε μεγαλύτερο μπορεί να ορισθεί σε είκοσι.

Εν πάση περιπτώσει, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να επαρκεί για την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

3. Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για την ανάθεση της σύμβασης, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί για διαπραγμάτευση δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

4. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι αναθέτουσες αρχές του να καλούν, χωρίς διακρίσεις, να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό και τους εργολήπτες των άλλων κρατών μελών που διαθέτουν τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα και με τους ίδιους όρους που εφαρμόζουν για τους εθνικούς εργολήπτες.»

18. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 22α

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί ή είναι δυνατόν να υποχρεωθεί από ένα κράτος μέλος να αναφέρει στη συγγραφή υποχρεώσεων την αρχή ή τις αρχές από τις οποίες οι υποψήφιοι μπορούν να λάβουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από διατάξεις περί προστασίας και συνθηκών εργασίας που ισχύουν στο κράτος μέλος, στην περιοχή ή στην τοποθεσία όπου πρόκειται να εκτελεστεί το έργο και οι οποίοι πρέπει να εφαρμοσθούν για τις εργασίες στο εργοτάξιο κατά την περίοδο εκτέλεσης της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή που παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ζητεί από τους προσφέροντες ή από τους συμμετέχοντες στην διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως να αναφέρουν ότι έλαβαν υπόψη, κατά την προετοιμασία της προσφοράς τους, τις υποχρεώσεις σχετικά με τις διατάξεις προστασίας και τις συνθήκες εργασίας, που ισχύουν στον τόπο εκτέλεσεως των έργων. Τούτο δεν εμποδίζει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 29 παράγραφος 5 σχετικά με την επαλήθευση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών.»

19. Το άρθρο 24 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 24

Κάθε εργολήπτης που επιθυμεί να συμμετάσχει σε διαγωνισμό δημοσίων έργων μπορεί να κληθεί να αποδείξει την εγγραφή του στο επαγγελματικό μητρώο υπό τους όρους που προβλέπονται στη νομοθεσία της χώρας της Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος:

- στο Βέλγιο, στο “Registre du Commerce” — “Handelsregister”,
- στη Δανία, στο “Handelsregistret”, “Aktieselskabsregistret” και “Erhvervsregistret”,
- στη Γερμανία, στο “Handelsregister” και το “Handwerksrolle”,
- στη Ελλάδα, είναι δυνατό να ζητηθεί ένορκη βεβαίωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος του εργολήπτη δημοσίων έργων,
- στην Ισπανία, στο “Registro Oficial de Contratistas del Ministerio de Industria y Energia”,
- στη Γαλλία, στο “Registre du commerce”, και το “Répertoire des métiers”,
- στην Ιταλία, στο “Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”,

- στο Λουξεμβούργο, στο “Registre aux firmes”, και το “Rôle de la Chambre des métiers”,
- στις Κάτω Χώρες στο “Handelsregister”,
- στην Πορτογαλία στο “Registo da Comissão de Alvarás de Empresas de Obras Públicas e Particulares”, “(CAEOPP)”,
- Στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία, ο εργολήπτης μπορεί να κληθεί να υποβάλει πιστοποιητικό στο “Registrar of Companies” ή το “Registrar of Friendly Societies” ή, στην αντίθετη περίπτωση, βεβαίωση η οποία να διευκρινίζει ότι ο ενδιαφερόμενος δήλωσε ενόρκως ότι ασκεί το εν λόγω επάγγελμα στη χώρα όπου είναι εγκατεστημένος, σε συγκεκριμένο τόπο και υπό καθορισμένη εμπορική επωνυμία.»

20. Στο άρθρο 29, η παράγραφος 3 καταργείται και οι παράγραφοι 4 και 5 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, όταν ένα κράτος μέλος βασίζει την ανάθεση των συμβάσεων σε άλλα κριτήρια, στα πλαίσια νομοθετικών ρυθμίσεων που ισχύουν κατά την έκδοση της παρούσας οδηγίας και οι οποίες δίνουν το προβάδισμα σε ορισμένους προσφέροντες, υπό τον όρο ότι οι ρυθμίσεις αυτές συμβιβάζονται με τη συνθήκη.

5. Εάν, για μια δεδομένη σύμβαση, οι προσφορές είναι υπερβολικά χαμηλές σε σχέση με τις προβλεπόμενες εργασίες, η αναθέτουσα αρχή, πριν να απορρίψει τις προσφορές, ζητά εγγράφως την αιτιολόγηση των στοιχείων της προσφοράς και στη συνέχεια επαληθεύει τα στοιχεία της προσφοράς λαμβάνοντας υπόψη τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει υπόψη αιτιολογήσεις που επικαλούνται την οικονομία που επιτυγχάνεται χάρη στη μέθοδο κατασκευής, τις τεχνικές λύσεις που έχουν επιλεγεί, τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες υπό τις οποίες ο προσφέρων θα εκτελέσει τις εργασίες ή την πρωτοτυπία της μελέτης του.

Εάν τα έγγραφα στοιχεία της σύμβασης προβλέπουν την ανάθεσή της στον υποβάλλοντα τη χαμηλότερη προσφορά, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την απόρριψη των προσφορών τις οποίες θεωρεί υπερβολικά χαμηλές.

Εντούτοις για τη χρονική περίοδο μέχρι το τέλος του έτους 1992 και εφόσον η ισχύουσα εθνική νομοθεσία το επιτρέπει, η αναθέτουσα αρχή μπορεί κατ' εξαίρεση και χωρίς καμία διάκριση ως προς την εθνικότητα να απορρίπτει προσφορές υπερβολικά χαμηλές σε σχέση με το οικείο έργο, χωρίς να υποχρεούται να τηρεί τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, σε περίπτωση κατά την οποία οι προσφορές αυτές για μια ορισμένη σύμβαση είναι τόσο πολλές, ώστε η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής θα οδηγούσε σε σοβαρή καθυστέρηση και θα έθετε σε κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον που σχετίζεται με την υλοποίηση της εν λόγω σύμβασης.

Στη χρησιμοποίηση αυτής της έκτακτης διαδικασίας αναφέρεται η προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 5.»

21. Τα ακόλουθα άρθρα προστίθενται στον τίτλο V:

«Άρθρο 29α

1. Η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, την εφαρμογή ισχυουσών εθνικών διατάξεων σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων δημοσίων έργων που αποσκοπούν στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και την αύξηση της απασχόλησης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές ή στις φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω διατάξεις συμβιβάζονται με τη συνθήκη, ιδίως δε με τις αρχές του αποκλεισμού κάθε δυσμενούς διακρίσεως λόγω εθνικότητας, της ελεύθερης εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κοινότητας.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 29 παράγραφος 4.

Άρθρο 29β

1. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις εθνικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 29 παράγραφος 4 και στο άρθρο 29α, καθώς και τον τρόπο εφαρμογής τους.

2. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή κάθε χρόνο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων.»

22. Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 30α

1. Για να καταστεί δυνατή η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή στατιστική κατάσταση σχετικά με τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί από αναθέτουσες αρχές το αργότερο μέχρι την 31η Οκτωβρίου 1993 για το προηγούμενο έτος και στη συνέχεια στις 31 Οκτωβρίου κάθε δεύτερου έτους.

Ωστόσο καθόσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας και την Πορτογαλική Δημοκρατία η ημερομηνία της 31ης Οκτωβρίου 1993 αντικαθίσταται από την ημερομηνία της 31ης Οκτωβρίου 1995.

2. Τα κράτη αυτά διευκρινίζουν τουλάχιστον τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που ανατέθηκαν από κάθε αναθέτουσα αρχή ή κατηγορία αναθέτουσας αρχής καθ' υπέρβαση του κατώτατου ορίου, διακρίνοντας στο μέτρο του δυνατού, κατά διαδικασία, κατηγορία έργων και εθνικότητα του εργολήτη στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση, στην περίπτωση δε των διαδικασιών με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις υποδιαιρέσεις

του άρθρου 5, αναφέροντας τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που έχουν ανατεθεί σε κάθε κράτος μέλος και σε τρίτες χώρες.

3. Η Επιτροπή καθορίζει, κατόπιν διαβουλεύσεων με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων, τη φύση των συμπληρωματικών στατιστικών στοιχείων που απαιτούνται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 30β

1. Το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας τροποποιείται από την Επιτροπή, όταν ανάλογα, ιδίως, με τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών κρίνεται αναγκαίο:

- α) να αποκλεισθούν από το παράρτημα I οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου που δεν ικανοποιούν πλέον τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο β)
- β) να περιληφθούν στο παράρτημα αυτό οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου που ικανοποιούν τα κριτήρια αυτά.

2. Η Επιτροπή τροποποιεί το παράρτημα I, αφού διατυπώσει τη σχετική γνώμη η Συμβουλευτική Επιτροπή για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων.

Ο πρόεδρος της συμβουλευτικής επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή αυτή σχέδιο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του χωριστά στα πρακτικά.

Η Επιτροπή εξετάζει με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

3. Τα τροποποιημένα κείμενα του παραρτήματος I δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

23. Το άρθρο 31 καταργείται.

24. Τα παραρτήματα I και II της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ αντικαθίστανται από τα παραρτήματα I έως VI της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Η οδηγία 72/277/ΕΟΚ καταργείται.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που είναι αναγκαία για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι ένα έτος μετά από την ημερομηνία κοινοποίησής της ⁽¹⁾. Ενημερώνουν αμέσως περί αυτού την Επιτροπή.

Ωστόσο η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία θέτουν σε ισχύ τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Μαρτίου 1992.

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να ανακοινώνονται στην Επιτροπή οι ουσιαστικές διατάξεις εσωτερικού δικαίου, νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής φύσεως, που θεσπίζουν κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 18 Ιουλίου 1989

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. DUMAS

⁽¹⁾ Η παρούσα οδηγία κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη στις 19 Ιουλίου 1989.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β)

- I. Στο ΒΕΛΓΙΟ:
- Fonds des routes 1955 – 1969 — «Wegenfonds»,
  - Régie des voies aériennes — «Regie der luchtwegen».
  - τα δημόσια κέντρα κοινωνικής βοήθειας,
  - τα εκκλησιαστικά συμβούλια,
  - Office régulateur de la navigation intérieure — «Dienst voor Regeling van de Binnenvaart»,
  - Régie des services frigorifiques de l'état belge — «Regie der Belgische Rijkskoel- en Vriesdiensten».
- II. Στη ΔΑΝΙΑ:
- «Andre forvaltningssubjekter».
- III. Στην ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ:
- Οι φορείς «Bundesunmittelbare Körperschaften, Anstalten und Stiftungen des öffentlichen Rechts», «Landesunmittelbare Körperschaften, Anstalten und Stiftungen des öffentlichen Rechts» που υπόκεινται σε δημοσιονομικό έλεγχο του κράτους.
- IV. Στην ΕΛΛΑΔΑ:
- Τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των οποίων οι συμβάσεις δημοσίων έργων υπόκεινται στον έλεγχο του κράτους.
- V. Στην ΙΣΠΑΝΙΑ:
- Τα λοιπά νομικά πρόσωπα που υπόκεινται σε δημόσιο καθεστώς ανάθεσης των συμβάσεων.
- VI. Στη ΓΑΛΛΙΑ:
- τα δημόσια ιδρύματα διοικητικού χαρακτήρα σε εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό ή τοπικό επίπεδο,
  - τα πανεπιστήμια, δημόσια ιδρύματα επιστημονικού και πολιτιστικού χαρακτήρα και ιδρύματα που καθορίζονται από το νόμο για την ανώτερη εκπαίδευση αριθ. 68-978 της 12ης Νοεμβρίου 1968.
- VII. Στην ΙΡΛΑΝΔΙΑ:
- Οι λοιπές δημόσιες αρχές των οποίων οι συμβάσεις δημοσίων έργων υπόκεινται σε κρατικό έλεγχο.
- VIII. Στην ΙΤΑΛΙΑ:
- τα κρατικά πανεπιστήμια, τα κρατικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα, οι φορείς χρηματοδότησης πανεπιστημιακών έργων,
  - τα ανώτατα επιστημονικά και μορφωτικά ιδρύματα και τα αστρονομικά, αστροφυσικά, γεωφυσικά και ηφαιστειολογικά παρατηρητήρια,
  - οι «Enti di riforma fondiaria»,
  - τα παντός είδους ιδρύματα κοινωνικής πρόνοιας,
- IX. Στο ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ:
- Οι οργανισμοί κοινής ωφελείας που υπόκεινται στην εποπτεία της κυβερνήσεως, των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης ή ενώσεων αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.
- X. Στις ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ:
- «Waterschappen»,
  - «Instellingen van wetenschappelijk onderwijs vermeld in artikel 15 van de Wet of het Wetenschappelijk Onderwijs (1960)», «Academische Ziekenhuizen».
  - ο φορέας «Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO)» και οι εξαρτώμενοι απ' αυτόν οργανισμοί.

XI. Στην ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ:

Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των οποίων η ανάθεση συμβάσεων δημόσιων έργων υπόκειται σε κρατικό έλεγχο.

XII. Στο ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

- «Education Authorities»,
- «Fire authorities»,
- «National Health Service Authorities»,
- «Police Authorities»,
- «Commission for the New Towns»,
- «New Towns Corporations»,
- «Scottish Special Housing Association»,
- «Northern Ireland Housing Executive».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

αντιστοιχεί στην γενική ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες

Κλάσεις	Ομάδες	Υποομάδες και εδάφια	Δραστηριότητα
50			ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
	500		Οικοδομές και έργα πολιτικού μηχανικού (χωρίς εξειδίκευση, κατεδαφίσεις)
		500.1	Ανέγερση οικοδομών και κατασκευή έργων πολιτικού μηχανικού, χωρίς εξειδίκευση
		500.2	Κατεδαφίσεις
	501		Ανέγερση πολυόροφων κτιρίων (κατοικιών ή άλλων)
		501.1	Γενική οικοδομική εργοληπτική επιχείρηση
		501.2	Εργοληπτική επιχείρηση επικαλύψεων στέγης
		501.3	Κατασκευή καπνοδόχων και κλιβάνων
		501.4	Εργοληπτική επιχείρηση εργασιών στεγάνωσης
		501.5	Εργοληπτική επιχείρηση επιχρισμάτων και συντήρησης όψεων
		501.6	Εργοληπτική επιχείρηση τοποθέτησης κριωμάτων
		501.7	Εργοληπτική επιχείρηση εξειδικευμένη σε κάποιον άλλον από τους τομείς των οικοδομικών έργων [συμπεριλαμβάνονται και οι χονδροκατασκευές (σκελετού, στέγης κλπ.)]
	502		Έργα πολιτικού μηχανικού: οδοποιία, γεφυροποιία, σιδηροδρομική κλπ.
		502.1	Γενική εργοληπτική εταιρεία έργων πολιτικού μηχανικού
		502.2	Εργοληπτική επιχείρηση υπαίθριων χωματουργικών έργων
		502.3	Εργοληπτική επιχείρηση χερσαίων τεχνικών κατασκευών (υπαίθριων ή υπόγειων)
		502.4	Θαλάσσιες και ποτάμιες τεχνικές κατασκευές
		502.5	Κατασκευή αστικών και υπεραστικών οδών (συμπεριλαμβάνεται και η κατασκευή αεροδρομίων)
		502.6	Εργοληπτικές επιχειρήσεις εξειδικευμένες στον τομέα των υδάτων (ύδρευση, άρδευση, αποστράγγιση, αποχέτευση, καθαρισμός αποβλήτων)
		502.7	Εργοληπτικές επιχειρήσεις εξειδικευμένες σε κάποιον άλλον από τους τομείς των έργων πολιτικού μηχανικού
	503		Τεχνικές εγκαταστάσεις
		503.1	Γενική εργοληπτική επιχείρηση τεχνικών εγκαταστάσεων
		503.2	Εγκατάσταση τεχνικών δικτύων (παροχή αερίου, νερού και εγκατάσταση ειδών υγιεινής)
		503.3	Εγκαταστάσεις θέρμανσης και εξαερισμού (εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, κλιματισμού, εξαερισμού)
		503.4	Θερμομόνωση, ηχομόνωση και μόνωση κατά των κραδασμών
		503.5	Μόνωση του ηλεκτρικού ρεύματος
		503.6	Εγκατάσταση κεραιών, αλεξικεραύνων, τηλεφώνων κλπ.
	504		Έργα διευθέτησης και τελειωμάτων
		504.1	Έργα γενικής διευθέτησης
		504.2	Γύψινες κατασκευές και εσωτερικά επιχρίσματα
		504.3	Ξύλινα κουφώματα που πρόκειται κυρίως να τοποθετηθούν μόνιμα [συμπεριλαμβάνονται και τα ξύλινα δάπεδα (παρκέ)]
		504.4	Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων, επικόλληση ταπετσαριών τοίχου
		504.5	Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων (τοποθέτηση πλακιδίων ή άλλων υλικών ελαφράς επένδυσης)
		504.6	Διάφορα έργα διευθέτησης (διευθέτηση εστιών θέρμανσης κλπ.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας:

1. Ως «τεχνικές προδιαγραφές» νοούνται όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στις συγγραφές υποχρεώσεων και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά μιας εργασίας, ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών και οι οποίες επιτρέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό μιας εργασίας, ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή. Τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας ή απόδοσης, την ασφάλεια, τις διαστάσεις, καθώς και τις απαιτήσεις που ισχύουν για το υλικό, το προϊόν ή την προμήθεια ειδών όσον αφορά την οργάνωση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και τις ετικέτες. Περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες σχεδιασμού και υπολογισμού του έργου, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων, καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωθέντα έργα, καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που αποτελούν τα έργα αυτά.
2. Ως «πρότυπα» νοούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί από κάποιον αναγνωρισμένο οργανισμό κανονιστικών αρμοδιοτήτων, με σκοπό την επαναλαμβανόμενη ή συνεχή εφαρμογή, η οποία όμως καταρχήν δεν είναι υποχρεωτική.
3. Ως «ευρωπαϊκά πρότυπα» νοούνται τα πρότυπα που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) ως «Ευρωπαϊκά Πρότυπα (CEN)» ή ως «Κείμενα Εναρμόνισης (HD)», σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες των οργανισμών αυτών.
4. Ως «ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση» νοείται η ευνοϊκή τεχνική εκτίμηση της καταλληλότητας ενός προϊόντος για χρήση, με γνώμονα την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων για τις κατασκευές και με βάση τα εγγενή χαρακτηριστικά του προϊόντος και τους τιθέμενους όρους εφαρμογής και χρήσης του. Μια ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση χορηγείται από τον οργανισμό που είναι αναγνωρισμένος για το σκοπό αυτό από το εκάστοτε κράτος μέλος.
5. Ως «κοινή τεχνική προδιαγραφή» νοείται η τεχνική προδιαγραφή που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με διαδικασία αναγνωρισμένη από τα κράτη μέλη, με σκοπό την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής σε όλα τα κράτη μέλη, και έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
6. Ως «κουσιώδεις απαιτήσεις» νοούνται οι απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και ορισμένους άλλους τομείς γενικού συμφέροντος, στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται τα έργα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Α. Προκαταρκτική ενημέρωση

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλετύπου και τηλεομοιοτυπίας της αναθέτουσας αρχής:
2. α) Τόπος εκτέλεσης του έργου:
β) Φύση και έκταση των εργασιών και, σε περίπτωση που το έργο υποδιαιρείται σε πολλά μέρη, βασικά χαρακτηριστικά των μερών αυτών με αναφορά στο έργο:
γ) Αν είναι διαθέσιμος, υπολογισμός της ψαλίδας του κόστους των προβλεπόμενων εργασιών:
3. α) Προσωρινή ημερομηνία έναρξης των διαδικασιών σύναψης της ή των συμβάσεων:
β) Αν είναι γνωστή, προσωρινή ημερομηνία έναρξης των εργασιών:
γ) Αν είναι γνωστό, προσωρινό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των εργασιών:
4. Αν είναι γνωστοί, όροι χρηματοδότησης του έργου και αναθεώρησης των τιμών ή/και παραπομπή στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις:
5. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
6. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
7. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

Β. Ανοικτές διαδικασίες

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλετύπου και τηλεομοιοτυπίας της αναθέτουσας αρχής:
2. α) Επιλεγείς τρόπος σύναψης της σύμβασης:
β) Τύπος της σύμβασης για τη σύναψη της οποίας γίνεται η πρόσκληση υποβολής προσφορών:
3. α) Τόπος εκτέλεσης των εργασιών:
β) Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου:
γ) Εφόσον το έργο ή η σύμβαση χωρίζεται σε μέρη, αναφορά των μερών κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφορών για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα μέρη:
δ) Στοιχεία σχετικά με το αντικείμενο του έργου ή της σύμβασης στην περίπτωση που αυτή περιλαμβάνει και τη σύνταξη μελετών:
4. Ενδεχομένως, επιβεβλημένη προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών:
5. α) Επωνυμία και διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία είναι δυνατόν να ζητηθούν οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη της σύμβασης:
β) Ενδεχομένως, αναφορά του ύψους και του τρόπου καταβολής του ποσού που απαιτείται ως αντίτιμο των παραπάνω τευχών:
6. α) Ημερομηνία λήξης της παραλαβής των προσφορών:
β) Διεύθυνση όπου πρέπει να διαβιβασθούν οι προσφορές:
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν:
7. α) Ενδεχομένως, πρόσωπα που επιτρέπεται να παραστούν στην αποσφράγιση των προσφορών:
β) Ημερομηνία, ώρα και τόπος της αποσφράγισης:

8. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις:
9. Βασικοί τρόποι χρηματοδότησης και πληρωμών ή/και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων:
10. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία επιχειρήσεων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση:
11. Όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που θα πρέπει κατ' ελάχιστον να πληρούν οι εργολήπτες:
12. Περίοδος για την οποία ο κάθε υποψήφιος δεσμεύεται από την προσφορά του:
13. Κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνει η ανάθεση της σύμβασης. Τα κριτήρια, πέραν από εκείνο της χαμηλότερης προσφοράς, αναφέρονται εφόσον δεν περιέχονται στη συγγραφή υποχρεώσεων:
14. Ενδεχομένως, απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών:
15. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
16. Ημερομηνία δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της προκήρυξης της διαδικασίας προκαταρκτικής ενημέρωσης ή επισήμανση της τυχόν παράλειψης δημοσιεύσεώς της:
17. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
18. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

Γ. Κλειστές διαδικασίες

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλετύπου και τηλεομοιοτυπίας της αναθέτουσας αρχής:
2. α) Επιλεγείς τρόπος συνάψεως της σύμβασης:
β) Ενδεχομένως, αιτιολόγηση της προσφυγής στην επισπευσμένη διαδικασία:
γ) Τύπος της σύμβασης, για τη σύναψη της οποίας γίνεται η πρόσκληση για υποβολή προσφορών:
3. α) Τόπος εκτέλεσης των εργασιών:
β) Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου:
γ) Εφόσον το έργο ή η σύμβαση χωρίζεται σε μέρη, αναφορά των μερών κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφοράς για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα μέρη:
δ) Στοιχεία σχετικά με το αντικείμενο του έργου ή της σύμβασης, στην περίπτωση που αυτή περιλαμβάνει και τη σύνταξη μελετών:
4. Ενδεχομένως, επιβεβλημένη προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών:
5. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία επιχειρήσεων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση:
6. α) Ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής:
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν:
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν:
7. Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την αποστολή των προσκλήσεων υποβολής των προσφορών:
8. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις:
9. Βασικοί τρόποι χρηματοδότησης και πληρωμών ή/και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων:
10. Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του κάθε εργολήπτη, καθώς και όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει κατ' ελάχιστον να πληροί:
11. Κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνει η ανάθεση της σύμβασης, εφόσον δεν περιέχονται στην πρόσκληση υποβολής των προσφορών:

12. Ενδεχομένως, απογόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών:
13. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
14. Ημερομηνία δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της προκήρυξης της διαδικασίας προκαταρκτικής ενημέρωσης ή επισήμανση της τυχόν παράλειψης δημοσιεύσεώς της:
15. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
16. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

Δ. Διαδικασίες με διαπραγμάτευση

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλετύπου και τηλεομοιοτυπίας της αναθέτουσας αρχής:
2. α) Επιλεγείς τρόπος συνάψεως της σύμβασης:
β) Ενδεχομένως, αιτιολόγηση της προσφυγής στην επισπευσμένη διαδικασία:
γ) Τύπος της σύμβασης για τη σύναψη της οποίας γίνεται η πρόσκληση για υποβολή προσφορών:
3. α) Τόπος εκτέλεσης των εργασιών:
β) Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου:
γ) Εφόσον το έργο ή η σύμβαση χωρίζεται σε μέρη, αναφορά των μερών κατά τάξη μεγέθους και της δυνατότητας υποβολής προσφοράς για ένα, περισσότερα ή και για όλα τα μέρη:
δ) Στοιχεία σχετικά με το αντικείμενο του έργου ή της σύμβασης στην περίπτωση που αυτή περιλαμβάνει και τη σύνταξη μελετών:
4. Ενδεχομένως επιβεβλημένη προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών:
5. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία επιχειρήσεων, εφόσον της ανατεθεί η σύμβαση:
6. α) Ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής:
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν:
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν:
7. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις:
8. Βασικοί τρόποι χρηματοδότησης και πληρωμών ή/και αναφορά των σχετικών κανονιστικών διατάξεων:
9. Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του κάθε εργολήπτη, καθώς και στοιχεία και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των όρων οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει κατ'ελάχιστον να πληρούν οι εργολήπτες:
10. Ενδεχομένως, απαγόρευση υποβολής εναλλακτικών προσφορών:
11. Ενδεχομένως, επωνυμία και διεύθυνση των προμηθευτών που έχουν ήδη επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή:
12. Ενδεχομένως, ημερομηνία προηγούμενων δημοσιεύσεων στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*:
13. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
14. Ημερομηνία δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της προκήρυξης της διαδικασίας προκαταρκτικής ενημέρωσης:
15. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
16. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

Ε. Συναφθείσες συμβάσεις

1. Επωνυμία και διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής:
2. Επιλεγείς τρόπος συνάψεως της σύμβασης:
3. Ημερομηνία συνάψεως της σύμβασης:
4. Κριτήρια συνάψεως της σύμβασης:
5. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών:
6. Επωνυμία και διεύθυνση του αναδόχου (ή των αναδόχων) του έργου:
7. Φύση και έκταση των πραγματοποιηθεισών εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του κατασκευασθέντος έργου:
8. Τιμή ή φάσμα των τιμών (ελάχιστη/μέγιστη) που έχουν καταβληθεί:
9. Ενδεχομένως, αξία και τμήμα της σύμβασης που ενδέχεται να δοθεί ως υπεργολαβία σε τρίτους:
10. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
11. Ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης του διαγωνισμού στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*:
12. Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης:
13. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

1. Επωνυμία, διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλεγράφου, τηλετύπου και τηλεμοιότητας της αναθέτουσας αρχής:
2. α) Τόπος εκτέλεσης των εργασιών:
β) Αντικείμενο της παραχώρησης: φύση και έκταση των εργασιών:
3. α) Ημερομηνία λήξης της υποβολής των υποψηφιοτήτων:
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν:
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν:
4. Προσωπική κατάσταση και όροι τεχνικού και οικονομικού χαρακτήρα που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι:
5. Κριτήρια βάσει των οποίων θα ανατεθεί η σύμβαση:
6. Ενδεχομένως, ελάχιστο ποσοστό των εργασιών που θα ανατεθούν σε τρίτους:
7. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
8. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
9. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ**

1. α) Τόπος εκτέλεσης των εργασιών:
β) Φύση και έκταση των εργασιών, γενικά χαρακτηριστικά του έργου:
2. Ενδεχομένως, επιβεβλημένη προθεσμία εκτέλεσης των εργασιών:
3. Επωνυμία και διεύθυνση του οργανισμού από τον οποίο μπορούν να ζητηθούν οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη της σύμβασης:
4. α) Ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ή/και παραλαβής των προσφορών:
β) Διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν:
γ) Γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν:
5. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις:
6. Όροι οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι:
7. Κριτήρια βάσει των οποίων θα ανατεθεί η σύμβαση:
8. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία:
9. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης:
10. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΔΗΛΩΣΗ

σχετικά με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή δηλώνουν ότι στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες αποκλείεται οιαδήποτε διαπραγμάτευση με τους υποψήφιους ή τους προσφέροντες όσον αφορά βασικά στοιχεία των συμβάσεων η τροποποίηση των οποίων θα μπορούσε να δημιουργήσει προϋποθέσεις αθέμιτου ανταγωνισμού, ιδίως στο θέμα των τιμών. Δεν μπορούν να υπάρξουν συζητήσεις με τους υποψήφιους ή τους προσφέροντες παρά μόνο προκειμένου να διευκρινισθεί ή να συμπληρωθεί η προσφορά τους, καθώς και οι απαιτήσεις των αναθετουσών αρχών και μόνον εφόσον οι συζητήσεις αυτές δεν καταλήγουν σε διακρίσεις.
